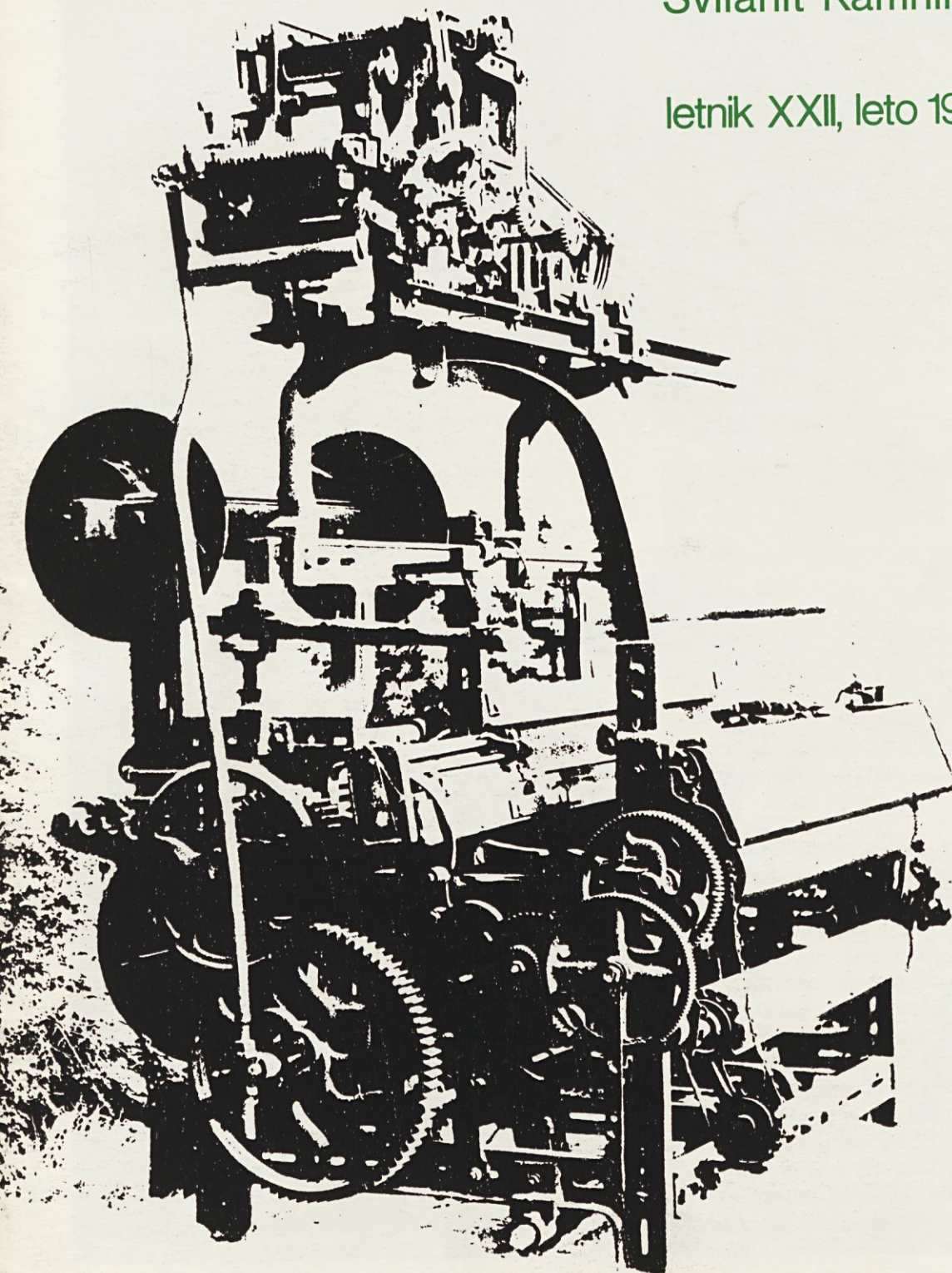

KAMNIŠKI TEKSTILEC

glasilo delovne
organizacije
Svilanit Kamnik

letnik XXII, leto 1984, št. **11-12**

Na naši skupni poti
naj nam novo leto
prinese sreče in uspehov!

Da bi leta 1984 ne pozabili

Staro in novo leto si že segata v roke. Čeprav nas do novega leta loči še nekaj dni, smo z mislimi, besedami in dejanji že v letu 1985. Da bi leta 1984 ne pozabili, mu posvetimo ob njegovem zatonu še nekaj besed.

Po naših delovnih enotah

Šivalnici leto 1984 piše kaj nenavadno usodo. V začetku leta jo pestijo težave iz preteklega leta. Proizvodnja je motena zaradi posebnih zahtev izvoza, zaradi pomanjkanja preje pa ne dosega planiranih nalog. Zato si del zaposlenih iz šivalnice služi svoj „kruh“ v konfekciji fortirja. Pomladni meseci odmrzujejo nerazčiščene naloge za izvoz, zato se v mesecu maju izredno poveča delo na proizvodnji izvoznih artiklov. „Izposojeni delavci“ se vračajo, kljub združenim močem pa se komajda približajo postavljenim ciljem. Da bi premostili težave organizirajo delo tudi izven planiranega delovnega časa. Delavke zato delajo tudi praznično soboto in nekaj teh prav nič slabe volje srečamo na večernem srečanju v Domžalah.

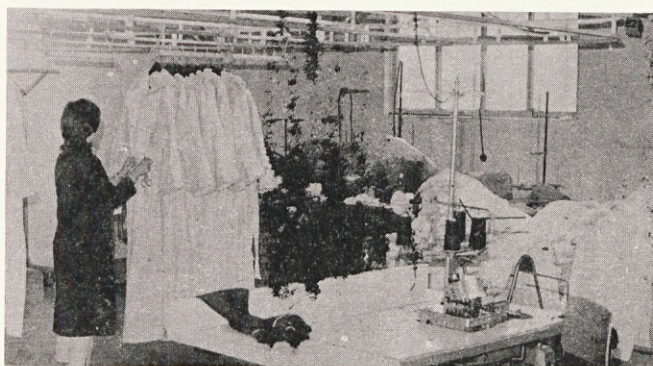
A težav v šivalnici še ni konec. Z reorganizacijo proizvodnje in težavami, ki jih ta prinaša zadnji mesec v letu, je v njej kot v mravljišču. A bolje to, menijo delavke, kot da bi zaskrbljene pričakovale zaradi pomanjkanja dela jutrišnji dan.

Očitno je pomanjkanje dela v šivalnici že zgodovina.

Tudi „srce“ naše tovarne — tkalnica frotirja — na začetku leta ne bije z normalnim utripom. Pomanjkanje preje je kritično, medfaznih zalog že dolgo ni. Dodatne statve, ki naj bi tudi ponoči tkale blago, molčijo. Čeprav v previjalnici delajo s polno paro vemo, da je povečan obseg dela zaradi predelave preje za „Froteo“ iz Čitluka. Problem dobave preje se rešuje z različnimi dobavitelji, ob reševanju tega pa se porajajo nove težave s kvaliteta preje. Ko dobiva sonce na moči in se pomlad umika poletju že ropotajo ponoči tudi statve, ki zapolnijo vrzel do pričakovanih ciljev proizvodnje. Ob tretjem tromesečju tkalnica uspešno realizira proizvodnjo, občutnega pomanjkanja surove preje ni več. Dosežena je celo normalna medfazna zaloga, otepajo pa se s težavami zaradi odsotnosti delavcev in delavk. Še 12. decembra kar osem tkalk ziba svoje malčke, ob velikih naporih pa srce tkalnice le nekako normalno utripa, utripa . . .

Ne da bi bilo konfekciji frotirja v letu 1984 z rož'cami postlano, a s tako hudimi težavami se le ni srečevala. Delavke delajo v glavnem za izvoz, na domačem trgu ostanejo večinoma izdelki, ki jih izdelujejo naši kooperantje. Občasno se pojavlja celo delo v štirih izmenah in nadurno delo, saj zahtevni inozemski kupci ne poznajo zamujanja. Veseli so novosti — visečega transporta. Težave s pomožnim materialom in izredno kratki roki pa tudi konfekciji vse leto ne pustijo, da bi normalno in sproščeno zadihala.

Viseči transport — novost v konfekciji

Zaradi pomanjkanja preje barvarna proizvaja toliko kot je na razpolago materiala za obdelavo. Obremenitev proizvodnje je v posameznih mesecih različna, v barvarni križnih navitkov pa občutijo motnje zaradi neredne dobave preje. Neenakomerni ritem spretno nadomestijo s precejšnjim povečanjem uslug za „Froteo“ iz Čitluka. V oddelku metraže se srečajo s spremembami, ki so nastopile s proizvodnjo brisač za ameriški trg. Zaradi večjih potreb po striženju se „zavrti“ ponovno stari strižni stroj, premik iz področja progastih in jacquardskih brisač v enobarvno področje pa v mnogočem spreminjajo delo tega oddelka.

Povečanje del beležijo tudi v jesenskih mesecih in vse kaže, da bo barvarna konec leta dočkala nadvse delavno.

Naša majhna, a pomembna delovna celica — **tiskarna** — pričenja leto z uspešnimi rezultati in se postavlja z opravljenimi deli za Olimpijado v Sarajevu. Planirane naloge izvršuje skozi vse leto, ob polletju pa se pohvali z lepo proizvodnjo na brisačah v velur kvaliteti. Tretje tromesečje beleži delo z našim boljšim asortimanom. Poleg proizvodnje za tovarno zmore še storitve drugim.

Izpolnila se jim je dolgoletna želja

„Svilarci“ kljub težavam z uvozom diolen preje in domačo nabavo dralona kar uspešno zarežejo ledino novega leta, predvsem po zaslugi pestrega dopolnilnega programa osnovne proizvodnje: znakov CZ, pogrebne opreme, metuljčkov, šalov, rut in garnitur. Uspešna je računica ob polletju in ponosni so na izvoz v skandinavske dežele. Skozi vse leto pa se jim samopotrjuje pravilna usmeritev asortimana v svilene rutice in šale, ki spretno zapolnjuje vrzel v proizvodnji kravat. Lahko se pohvalijo z izjemnim poslovnim sodelovanjem z „Menino“ in „Utokom“. Ob zaključku leta se zavrti tudi novo snovalo, ki je nadomestilo starega, še iz stare Jugoslavije.

Življenje tovarne se začinja, a ne končuje le . . .

s proizvodnjo.

Če smo ugotovili, da smo se prelevili občasno v prave čarodeje pri doseganju proizvodnih ciljev ob vseh velikih težavah pomanjkanja surovin in istočasnih vse večjih zahtevah inozemskih in domačih kupcev, potem bi ne smeli prezreti tudi dela naših komercialnih delavcev, ki za čarodeji iz proizvodnje niso zaostajali.

V prodaji se že na začetku leta trudijo, da vsaj za silo zadovoljijo potrebe domačega trga, ki več kot pol leta životari zaradi prednosti prodaje zunanjim kupcem. Kljub vsemu beležimo ob polovici leta uspešne rezultate, istočasno pa se ob splošnem padanju življenjskega standarda bojimo, da uspeha v drugi polovici leta ne bomo mogli ponoviti. Zato poletje v prodaji ni nič kaj dopustniško in vneto se

zbirajo novice s tržnih vetrov. Bolj kot kdajkoli se zavemo, da prodaja na domačem tržišču ne sme biti v senci izvoza, saj predstavlja 70–80 % prihodka. Kljub slabim poletnim napovedim nadaljujemo uspešno jesensko prodajo, a ugotavljamo, da nekateri naši izdelki po dolgem času ne najdejo svoje mesto pri potrošnikih, ampak v zalogah skladišča. Drobljen asortiman v izvozu nam povzroča skrbi. Tem se pridružijo nove zaradi visokih cen naših izdelkov, zaradi katerih tudi povpraševanje močno pada. Zaostreni prodajni pogoji in ugodnosti, ki jih ponuja potrošnikom naša konkurenca, pa bi vendarle ne smeli s prodajnih miz izriniti naših izdelkov, ki so vsaj za stopničko višji na kvalitetni lestvici. To je naše upanje; kvaliteta, kvaliteta in še enkrat kvaliteta, seveda tistih izdelkov, po katerih potrošniki največkrat sežejo.

Kljub silnim težavam z oskrbo surovin, ki jih ima naša **nabavna služba** v začetku leta, te nekako minejo in občasne zadrege z oskrbo surovin nabava uspešno premaguje tudi proti koncu leta.

Kako uspešni smo pri premagovanju vseh zaprek nam **gospodarsko finančna služba** tromesečno izkazuje uspeh v dinarjih in devizah; zadovoljni smo z rezultati in kar trikrat v letu se odločimo za povišanje osebnih dohodkov: 1.3. za 21 % (realno za 15 %), 1.7. za 18 % (realno za 15 %) in 1.10. za 18 % realno 10 %. Beležimo torej realno 40 %-no povišanje osebnih dohodkov, a kljub temu zaostajamo za dvigom življenjskih stroškov. Padanje standarda delavcev Svilanita je neizogibno . . .

Na našem popotovanju skozi leto ne prezrimo!

Za visoko dvignjeno zastavo z afriško modo naše kopalne kolekcije prejmemo Ljubljanskega zmaja, TOZD SVILA pa se ponaša s prvim samostojnim katalogom svojih proizvodov.

Spregovorimo o določbah Zakona o razširjeni reprodukciji in minulem delu. Cilji in nameni tega obetajo korenite spremembe pri nagrajevanju delavcev.

Soočimo se s spremembami zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju in spoznamo, da spremembe ne prinašajo posebnih ugodnosti delavcem, ki iščejo pravice iz invalidskega zavarovanja. Zategujejo pas delavcem in delovnim organizacijam.

1984, 1984 . . .

Za „črne“ dni organiziramo „beli“ dan — smučarsko tekmovanje Svilanitovcev. „Dvojka“ v Tihi dolini prinese slavo le nekaterim, razočarani pa se potrdijo na občinskem sindikalnem prvenstvu.

Obravnavamo programe SIS; v ospredju je izgradnja novega zdravstvenega doma, izvemo da je v osnovnošolsko izobraževanje vključenih 3.321 učencev s kamniškega področja, mesta v oddelkih otroškega vrtca pa ima 819 otrok. Stanovanjska interesna skupnost obeta izgradnjo 98 stanovanj na soseski na

Perovem in zaključek del v soseski Bakovnik, pa še in še . . . Programi bodo prav kmalu zopet pod reševanjem realizacije.

1984, 1984 . . .

Mesec marec je obeležen s praznikom žena, za katerega ugotavljamo, da pridejo na svoj račun predvsem moški.

Opozarjamo delavce na škodljivost hrupa pod geslom: ZA NAŠE ZDRAVJE TUDI V NAŠI SREDINI VATA IN ČEP V UŠESI!

Javno razpravljamo o dopolnitvah samoupravnih splošnih aktov; dopolnjujemo jih z določili zakona o ljudski obrambi in družbeni samozaščiti s kriteriji za oceno motenj v poslovanju TOZD ter pogojih razporejanja delavcev z zmanjšano delovno zmožnostjo. Organizirana javna tribuna ni privabila delavcev in vse kaže, kot da nas ne zanima, kaj bo z nami morda že jutri, ko nam bo zdravje obrnilo hrbet in bomo morali odstopiti *svoje* delo in opravljati *drugo* ustrezno delo. Ne zanima nas tudi, kje in kako si bomo iskali pomoč z novim sporazumom o socialnih pomočeh.

Volili smo, volili smo . . .

Prehajamo tudi na poletni čas, kljub prestavitvi urnih kazalcev pa še naprej prihajamo na delo ob 6. uri.

Da ne pozabimo: izvolimo nove člane delavskih svetov, odborov delavske kontrole in disciplinske komisije, na referendumu pa potrdimo tudi spremembe samoupravnih splošnih aktov.

1984, 1984 . . .

Mesec maj kot vsako leto pričenjamo z delavskim srečanjem v Kamniški Bistrici. Ukinemo bloke za malice, ker se ne držimo reda. Zaradi skromnih možnosti naše kuhinje zmanjšamo ponudbo hladnih malic, ki so povečini že „tople“. Graditeljem mesec maj ne prinaša le lepih in ugodnih dni za gradnjo, temveč tudi stanovanjske kredite: za novogradnjo 170.000,— din, za vse, ki bi iz starega radi novo pa 120.000,— din.

Če smo dovolj spočiti, lahko preživimo večer z Brasil Tropical — ljudmi, ki vse leto plešejo in pojejo.

1984, 1984 . . .

Okoli 200 naših sodelavcev se odpravi na veselo enodnevno popotovanje na Kozjansko in Kočevje, meseca junija pa izdelamo tudi varnostno politično oceno. Je sicer dobra, čeprav je izpostavljen odnos posameznikov do dela in družbenega premoženja. Nekateri žal ne ločijo besed: moje — naše.

Razpišemo letovanje otrok in namenimo tem 3.500,— din. Cenik počitniških kapacitet omogoča slehernemu delavcu, da si privoščiti nekaj dni oddiha na morju ali planinah. En počitniški dan na morju nas stane od 450,00 do 550,00 din.

Udeležimo se tudi Maratonskega koncerta v Komendi; kljub slabemu vremenu je iztržek prireditve zadovoljiv in Zveza paraplegikov SRS je obogatena z dodatnimi prostovoljnimi dinarji.

1984, 1984 . . .

Poletna meseca nam nudita manj zanimivih dogodkov. Obišče nas Vinko Hafner in kdor ni na dopustu se seznanja s polletnim poslovnim uspehom. Ker smo uspešni se odločimo za delitev sredstev za osebne dohodke: 5 novih tisočakov vsakemu delavcu zaradi draginje, meseca julija pa delamo že za višje osebne dohodke.

Obiskal nas je Vinko Hafner

Septembra se pogovarjamo že o delovnem koledarju za leto 1985, predstavimo tovarniški praznik za mesec dni in premaknemo urine kazalce za uro naprej. Šest mesecev bomo vstajali zopet „po soncu“.

Naši osebni dohodki v letu 1984:

MESEC	Najnižji	Najvišji	Povprečni
Januar	14.881,95	53.053,74	22.538,73
Marec	15.381,73	64.548,31	26.646,69
Julij	20.888,37	79.963,76	31.561,00
Oktober	21.973,67	88.042,94	35.309,22

Najamemo kredit pri Jugobanki po CCC programu v višini 300.000 S za rezervne dele in blagovni kredit v višini 140.000 \$.

Veliko športnih srečanj nam vedri delovne dni, upokojenci pa jo mahnejo na izlet v lepi gorenjski kot do Bohinja.

Zadovoljni učenci tenisa

1984, 1984 . . .

Pristopimo v Poslovno skupnost „YU BOUTIQUE“ z namenom prodaje boljšega dela asortimana v večjih turističnih centrih za kupce z „globokim žepom“ in tuje turiste.

Skrbijo nas visoke cene bombaža, ki naraščajo zaradi nenehne rasti vrednosti dolarja. Kilogram preje nas zdaj stane že 620,— do 802,— din, devizna udeležba je visoka: od 1,30 \$ do 1,40 \$. Povišamo cene izdelkom in se sprašujemo, koliko potrošnikov bo še tako „bogatih“, da bodo segali po Svilanitovih izdelkih. A druge poti ni.

Ob vseh težavah težko razumemo, da smo tako radodarni pri ponudbi barvnih nians za izvoz. V tretjem tromesečju se je predelovalo kar 225 različnih nians ali 32 % več kot lani.

Beležimo poslabšanje kvalitete preje, kar se odraža v večjem škartu v tkalnici. Spretne roke popravljalk iz šivalnice imajo polne roke dela, a izdelki pri oddaji v skladišče imajo za polovico manjši škart.

V gosjem redu se vrstimo pred vrati medicine dela, čas za sistematski pregled pa smo stabilizacijsko skrajšali za štiri ure.

Imamo tovarniški praznik, podelimo nagrade najprizadevnejšim delavcem in jubilentom in se zabavamo do zgodnjih jutranjih nedeljskih ur. Spoznamo najboljše športnike Svilanita.

Mladi se srečajo pri Jurju v Kamniški Bistrici z mladimi iz „Traka“, „Tekstilane“ in Geodetskega zavoda Slovenije.

Hvala, hvala, hvala . . . za trideset let dela

1984, 1984 . . .

Čeprav je izrečeno veliko kritike na delo delavcev v računskem centru je zadnje mesece v letu pri njih na moč živahno. Hitijo z deli prenosa in vnosa podatkov na novi računalnik Delta, ki bo že po novem letu polno zaživel.

Vodjem dela teče znoj v potokih, saj skušajo nadoknaditi delo opisov del in nalog, ki bi ga morali že zdavnaj končati.

Imamo letno konferenco sindikata, kjer ugotovimo, da v Svilanitu le ni vse tako lepo, kot pravimo da je. Po dolgem času odkrito spregovorimo o našem odnosu do dela in discipline in ugotovimo, da se bomo morali v marsičem spremeniti. Skromna udeležba je to potrdila.

Društvo inženirjev in tehnikov tekstilcev praznuje 0. rojstni dan. Iskrene čestitke!

Pa srečno v novem letu

Življenje ni pesem. Je delo in skrb. Če je tega dovolj, nam spleta tudi srečne in zadovoljne trenutke. Teh je malo, a lahko jih je več, če si jih sami ustvarimo. Naša brisača in kravata nam ne bosta dali „sreče“, če vanju ne bomo vložili dovolj dela in prizadevnosti prav vsi. In nobeno delo ni tako dobro, da bi ne moglo biti še boljše.

Dragi Dedek Mraz!

Prinesi nam trenutkov svetlih poln koš in volje slabe le za počen groš.

In ne pozabi še na malo sreče, da bo novo leto manj preteče . . .

O investicijah še ni dokončne odločitve

Leta 1980 je delovna organizacija Svilanit, kot mnoge druge organizacije združenega dela tekstilne industrije Slovenije, zastavila dokaj ambiciozne, vendar realne razvojne plane za srednjeročno plansko obdobje, leta 1980–1985. Bistvo razvojnih planov je bilo zmerno povečanje proizvodnje z zamenjavo stare opreme in z modernizacijo proizvodnje, vsaj v obsegu kontinuiranega reinvestiranja amortizacije. Pripravljeni so bili konkretni investicijski programi in dinamika investiranja po letih, kot tudi upravičenost programov in končni finančni izid.

Vodstvo delovne organizacije je že na začetku srednjeročnega obdobja, natančno leta 1981 prišlo do spoznanja, da bo v sedanjih nenormalnih gospodarskih pogojih zelo težko usklajevanje tekoče in razvojne poslovne politike. Plani investicij so ostali ne-realizirani. Stara strojna oprema je postajala še starejša, a potrebe po izvozu na najbolj zahtevna svetovna tržišča so bile vse večje. Ostala je le možnost za maksimalno izkoriščanje obstoječih proizvodnih zmogljivosti ob nenehnem povečanju izvoza.

Delovna organizacija Svilanit se je, kot mnogi slovenski tekstilci dobro znašla v tej težki gospodarski situaciji. Delovnemu kolektivu, ki ima dosti visoko produktivnost in solidno organizacijsko in kadrovsko strukturo, je uspelo povečati proizvodnjo in konvertibilni izvoz. Tako je rast proizvodnje 10 % za tekoče petletno obdobje (2 % letna stopnja rasti proizvodnje) dosežena eno leto prej, izvoz pa tudi presega planska pričakovanja.

Take spodbudne rezultate vse bolj ogroža visoka stopnja zastarelosti obstoječe proizvodne opreme. Ekonomski zastarelosti opreme botruje še tehnična zastarelost. Sodobna strojna oprema je na trgu prinesla še nove kvalitete proizvodov. Da bi temu ustregli, smo velikokrat prisiljeni improvizirati različne tehnološke postopke, pa tudi kvaliteto izdelka. Pogosto se dogaja, da določene kupce odklanjamo, kar je posebna škoda, ko gre za izvozne posle. Zaradi raznolikosti asortimana in majhnih serij je nadaljnje povečanje izvoza za obstoječi obseg proizvodnje otežkočeno.

V tako zapleteni gospodarski situaciji so pred strokovne delavce Svilanita prihajale različne naloge. Sledile so analize obstoječega stanja in analize načrtanih razvojnih programov. Nastale so še nove variante in novi investicijski programi.

Glavni cilj vseh investicijskih programov je bil optimalno izkoriščanje obstoječih proizvodnih zmogljivosti, doseči maksimalni obseg izvozne proizvodnje ob minimalnih investicijskih vlaganjih.

Od vseh variant je bila najboljša: „Razširitev tkalnice in pripravljalnice“ na zahodni strani sedanjih proizvodnih objektov (Dornikovo zemljišče). S to varianto se dobi optimalna proizvodnja in maksimalno izkoriščanje obstoječih zmogljivosti. Povečana proizvodnja je pretežno izvozno usmerjena in obsega optimalni finančni izid.

Omenjeni investicijski program, v začetnem poglavju prikazuje primerjavo variantnih rešitev in daje prednost tej investiciji. Med drugim je tudi prikazana varianta postopne zamenjave čolničnih statev z novimi brezčolničnimi tkalskimi stroji. Ta varianta ima to pomanjkljivost, da bi z zamenjavo starih Gianni statev morali izločiti precej večje število, kot bi bilo število novih, hitrotekočih strojev. Proizvodnja se ne bi bistveno povečala, čeprav gre za zamenjavo starih statev, z visoko produktivnimi brezčolničnimi stroji. Torej, investicijski program razširitve tkalnice in pripravljalnice na Dornikovem zemljišču je tudi pred to varianto dobila prednost. Kot je že omenjeno bi z novo investicijo razširili obstoječo tkalnico in pripravljalnico, ki je trenutno ozko grlo frotir proizvodnje. Gre za novo proizvodno halo, dolžine 69 m in širine 37 m in z tlorisno površino 2553 m². V prvi fazi bi instalirali 30 komadov hitrotekočih statev, del sedanjega postrojenja pripravljalnice, kontrolo surovega blaga in nekaj začetnih tehnoloških faz konfekcioniranja brisačne proizvodnje.

Investicijski program vsebuje analizo trga in določitev proizvodnega programa nove proizvodnje. V tem poglavju je razvidno da TOZD Frotir ima veliko možnosti za nadaljni prodor na zahtevna tuja tržišča.

Z novo investicijo bi povečali del asortimana iz „boljšega programa“ naše proizvodnje. Gre za visoko zahtevni VALK program iz barvaste preje. Po prvotni študiji marketinga bi vso povečanje bilo v brisačah, čeprav obstaja možnost, da bo nekaj povečanja tudi v kopalnih plaščih in drugih oblačilih. Ta proizvodnja je pretežno namenjena izvozu.

Izračun proizvodnje nove investicije kaže, da se sedanja proizvodnja od $4.289 \cdot 10^6$ votkov poveča na $6.258 \cdot 10^6$ votkov ali za 46 %. Takšno proizvodnjo bi dosegli s sedanjimi tkalskimi stroji in z novimi 30 statvami, tako, da bi sedanje statve SAURER in novih 30 statev obratovalo v treh izmenah, ostale (Günna in Giani) pa v dveh izmenah. Pri postavitvi 60 novih statev (dokončna varianta) bi z delom v dveh izmenah v tkalnici naredili $6.493 \cdot 10^6$ votkov, kar je za 5 % več od sedanje proizvodnje.

Za nadaljnje faze predelave nove proizvodnje bi izkoriščali sedanje proizvodne zmogljivosti in z nakupom nekaj dodatnih naprav kot so: saško snovalo, 2 aparata za barvanje, avtomat za rezanje po dolžini, avtomat za robljenje, stroj za striženje širine in 4 kom šivalnih strojev.

Število zaposlenih v TOZD-u Frotir se z novo investicijo poveča za 113 delavcev ali za 16,6 %. Torej povprečno povečanje števila zaposlenih v naslednjem srednjeročnem obdobju bi bilo 3,3 % letno v

DO pa za 2,8 % letno. To je nekaj več kot nam nalaga plan razvoja SRS do leta 1990.

Predračunska vrednost investicije znaša 728.375.470 din. Od tega je gradbeni objekt 172.400.000 din in proizvodna oprema 555.975.470 din.

Povečana proizvodnja za 46 % ob povečanju delovne sile za 16 % ter boljše izkoriščanje obstoječih proizvodnih zmogljivosti (manjši stroški) kažejo, da z novo investicijo precej izboljšamo osnovne kazalce uspešnosti poslovanja kot so: družbeni proizvod, dohodek na delavca, ČD na delavca, družbeni proizvod na delavca.

Novembra meseca je širši strokovni kolegij obravnaval predloženi investicijski program. Ugotovljeno je, da je program dobro pripravljen in izredno pomemben za našo delovno organizacijo in širšo druženo skupnost. Sklenjeno je bilo sledeče:

- Izračun dohodka nove proizvodnje se priloži kot sestavni del investicijskega programa.
- Naroči se izdelava gradbenega projekta in druge dokumentacije.
- Naredi se izračun izvozne proizvodnje nove investicije in izračun pokrivanja uvoza z izvozom.
- Poleg analize stanja finančnih sredstev in investicijske sposobnosti DO se poiščejo drugi viri finančnih sredstev.

Meseca februarja bi na podlagi vseh analiz in drugih podatkov prinesli dokončno poslovno odločitev o investiciji.

HUBAD Anka

Tehnološke spremembe v šivalnici

Spremembo tehnološkega procesa in organizacije dela v delovni enoti šivalnica narekuje vse večja izvozna usmerjenost zaradi potreb po devizah za uvoz repromateriala.

Osnovni namen sprememb je predvsem v tem, da je pot brisač skozi faze predelave tako šivanja in pakiranja tekoča ter da ni vmesnega skladiščenja pred pakiranjem, temveč je to skladiščenje prenešeno po adjustiranju, kjer je že znana kvaliteta in količina desortiranih brisač. Količina slednjih se giblje med 45 in 55 %. S hitrejšim pretokom materiala skozi faze naj bi dosegli hitrejšo realizacijo količin za izvoz ter boljšo preglednost nad prejemom in oddajo brisač. Na eni strani je to evidenca količin, na drugi strani pa spremembe organizacije dela s ciljem:

- postopno odpraviti odlaganje brisač po tleh
- skrajšati in poenostaviti pretok in poti materiala po delovnih fazah
- olajšati in humanizirati delo.

Poudarek na kvaliteti – tudi robilke na avtomatu

Če pogledamo spremembe in potek skozi posamezne faze dela, ugotovimo, da rezanje po dolžini, robljenje po dolžini ostaja nespremenjeno na sedanjih vozičkih, medtem ko na striženju po širini delavka brisače enega kosa naloži v transportni voziček – košaro in tako formira enoto – vsak kos v svojem vozičku. Sledi robljenje po širini, ko si robilka namesti prazen voziček, v katerega padajo zarobljene brisače. Na zaključku šivanja vsakega kosa odstrani sama ali pa s pomočjo servirca poln voziček in namesti spet praznega za nov kos. Odpade vmesna faza klasiranja, kjer je bilo prej na 4 robilke 1 klaserka z nalogo, da zavrača nekvalitetno zarobljene brisače robilkam in odstranjuje brisače s tkalskimi napakami. Žal so na tej fazi delavke spustile preveč tkalskih napak kot tudi nekvalitetno zarobljenih brisač po dolžini in širini. V boksih, kjer so se brisače pred adjustiranjem zbirale, nikoli nismo mogli dovolj točno ugotoviti količine ali kvalitete posameznega artikla, kar je marsikdaj pogojevalo tudi dodatno zalaganje v tkalnici ali pa je nastal presežek naročene količine za izvoz, ki ga je bilo težko plasirati na domačem trgu.

Na adjustiranju delavka jemlje iz košare brisače, jih očisti, zлага, sortira in odlaga zapakirane veze brisač na poseben voziček. Kontrolni listek s podatki artikla adjustirka pripne s spenjačem in voziček preda odpremniku.

Takšen je tehnološki potek dela, ki vzbuja obilo razmišljanja, kaj s temi spremembami pridobimo. Če zanemarimo začetno in prehodno obdobje, kjer težave prav gotovo bodo in jih bomo morali v enoti premagati, naj bi v prihodnosti dobili točnejše podatke o realiziranih količinah za izvoz. Ukrepanje v tkalnici je lahko hitrejšo. Seveda delovno enoto bremenijo dodatno delo zlaganja v regale, vodenje evidence, prepakiranje desortiranih artiklov, zlasti pa trezno vsklajevanje pretoka od razreza po dolžini do adjustiranja, pa si po tej zadnji fazi dela ne bomo

Boljša preglednost delavnice

povzročali nepotrebnega sortiranja. Nov način dela in težave, ki se bodo pojavljale zaradi pomanjkanja asortimana, je izziv in hkrati dolžnost odgovornih v delovni organizaciji razmišljati drugače: v prodaji in pri načrtovanju proizvodnje bo potrebno več reda, organizacijske discipline in doslednosti. Obseg naše proizvodnje je že danes tako širok, da povzroča mnoge kompromise v drugih delovnih enotah, nevsklajenost pa se najpogosteje izkaže pri nas v desortiranju, čakanju na barvo, ostankih ene barve . . . Čez pol leta bomo kot danes ugotovili, ali so se naša pričakovanja uresničila, ali pa analizirali vzroke, zakaj se le-ta niso uresničila. Ocene pa na osnovi predvidevanj še ne znamo dati.

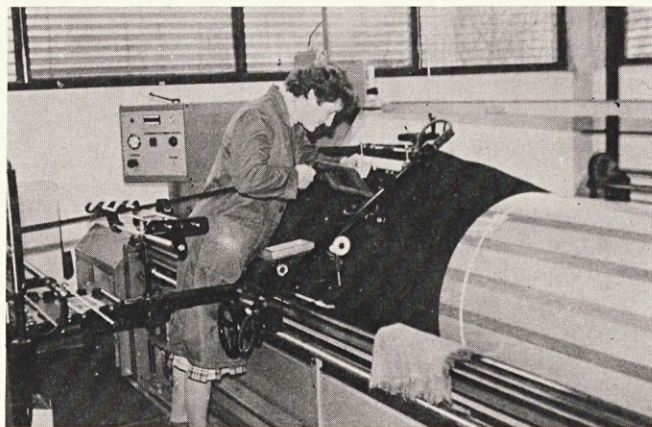
NOVAK Marjan in STANKOVIČ Brane

Novo snovalo za boljšo kvaliteto

Potreba po boljši kakovosti snovanja osnov, ki je bila prisotna dolga leta v TOZD SVILA, je bila vzrok, da je končno prišlo do realizacije nabave novega univerzalnega snovala, ki smo ga vključili v redno proizvodnjo v preteklem mesecu. S tem je bila uresničena dolgoletna želja in potreba, ki se bo odrazila v boljši kvaliteti snovanja svilenih in volnenih osnov, enakomernejši napetosti niti in ne nazadnje večji produktivnosti.

Z obratovanjem dosedanjega starega snovala s cevčnico, ki je bilo izdelano še pred vojno, ni bilo več možno izdelovati osnov za današnjo zahtevno proizvodnjo. Stara cevčnica je imela 150 vreten brez regulacije napetosti niti in brez nitne ustavke. Delovna širina snovala je bila 180 cm z maksimalnimi

obratoma 150 obr./min. Možnost navijanja dolžine osnov je bila največ 950 m za sintetiko — filament in 600 m za materiale bombažnega ali volnenega otipa. Čas snovanja ene osnove je bil 7 — 8 ur. Novo snovalo je univerzalnega tipa, kar je za naš TOZD zelo pomembno, ker uporabljamo čisto svilo, sintetiko — filament nizkih deniaž (50 detx), do preje bombažnega ali volnenega otipa nizkih metričnih števil (Nm 32/). Cevčnica pri novem snovalu ima 400 navitkov z regulacijo napetosti niti in vizualno nitko ustavko. Novo snovalo ima delovno širino 2,5 m in maksimalno število obratov

Novo snovalo je izpodrinilo predvojnega

bobna na minuto 365. Čas snovanja ene osnove je 1,5 — 2 uri. Napetost osnovnih niti je enakomerna, kar je pogoj za kvalitetno tkanje. Možnost navijanja dolžine osnov, ne glede na material katerega uporabljamo, je od 300 — 4.000 m. S tem se zmanjša čas vezanja osnov in tudi prihranek pri materialu. Zavore pri snovalu so kompresorske z regulacijo pri previjanju iz bobna na osnovni valj. Snovalo je elektronsko opremljeno in ga je možno staviti v pogon ali zaustaviti na vseh delovnih področjih snovala in cevčnice.

Iz zgornjih podatkov je razvidno, da ima tkalnica sedaj boljše pogoje za izdelavo kvalitetnejših tkanin, kar je bila dolgoletna želja in potreba našega TOZD-a.

Bogo WIEGELE

O programu ukrepov gospodarjenja

Pri pripravi in obravnavi programa ukrepov gospodarjenja je bilo kar nekaj različnih razmišljanj o tem, kako tak program pripraviti; ko se pri delu in planiranju za naslednje obdobje srečujemo z vrsto neznank o pogojih gospodarjenja; kako v njem opre-

deliti posamezne naloge glede na pomen oziroma njihovo težo; da ali ne prikazati pričakovane rezultate in poti reševanja posameznih problemov, ali v njega zapisati tudi naloge, ki bi morale biti opravljene v okviru rednih nalog in plana in še vrsta drugih vprašanj.

Izdelani pregled uresničevanja programa za leto 1983/84 in podobni programi preteklih let so pokazali, da je s pripravo takšnih programov možno doseči boljše rezultate poslovanja tudi v zaostrenih pogojih gospodarjenja. Vrsta realiziranih nalog za izboljšanje tehnologije, doseganje večje produktivnosti dela, zniževanje stroškov proizvodnje, racionalna poraba energije in vrsta drugih aktivnosti so prispevale k boljšemu dohodku. Za posamezne naloge pa je bilo leto prekratko, da bi jih lahko realizirali, pri nekaterih nalogah je zapisana kritična ugotovitev, da zaradi lastnih slabosti in premalo sistematičnega in aktivnega dela naloge niso bile realizirane. Kritična razprava na družbenopolitičnih organizacijah in samoupravnih organih je nedvomno odraz zavesti, da lahko in tudi moramo z boljšim delom narediti več in imeti za vse zaposlene pri delu približno enaka merila za ugotavljanje rezultatov dela.

V programu ukrepov za naslednje leto je zapisana vrsta aktivnosti, ki opozarjajo, da bomo poslovali v oteženih pogojih gospodarjenja.

V proizvodnji obeh TOZD ostaja še naprej kot glavna naloga preusmeritev proizvodnje na izdelke z višjo stopnjo predelave ob racionalnem koriščenju materiala in proizvodnih kapacitet in energije. Čeprav ob povečevanju izvoza še vedno ne bomo v zadostni meri pokriti z deviznimi sredstvi, se pričakuje boljša preskrba s surovinami, z repromateriali, bistveno težji pogoji pa bodo na področju prodaje naših izdelkov. Poslabšanje prodajnih pogojev na domačem trgu bo vplivalo na slabši dohodek, povečanje zalog gotovih izdelkov pa terjalo večja obratna sredstva in večja investicijska vlaganja ob tem ne bodo možna. Prav tako pa bo na manjši dohodek vplivalo tudi povečanje izvoza, kjer se dosejajo nižje cene kot na domačem trgu, vendar je izvoz nujen zaradi potreb po deviznih sredstvih.

Program ukrepov gospodarjenja za naslednje leto je v veliki meri usmerjen na tista področja, na katera v delovni organizaciji lahko vplivamo. Pri vrsti nalog, od raznih tehnoloških in organizacijskih izboljšav, pa do izboljšanja nagrajevanja po delu, varčevanja z energijo in materiali ter izboljšanju reda in discipline, ni dovolj, da smo jih samo zapisali v program ukrepov, zanje se bomo morali zavzemati vsi od vodstvenih in vodilnih delavcev, preko strokovnega kadra do zadnjega delavca. Ob boljšem izkoriščanju delovnega časa in večji tehnološki disciplini bodo ukrepi kot rezultat načrtnega dela in sprovajanja v praksi lahko dali pričakovane rezultate. Program ukrepov tako ni in ne more biti samemu sebi namen, njegova uresničitve ni odvisna samo od vodstvenega in strokovnega kadra. Čeprav se pričakuje, da bodo nanj in na rezultate poslovanja vplivali tudi zunanji objektivni pogoji, je uresničitev programa in

s tem tudi rezultatov poslovanja odvisna v pretežni meri od nas samih. Zato ne smemo ob sprejemanju programa samo z načelnimi opredelitvami podpirati njegovo uresničevanje, zanj se bomo morali zavzemati tudi takrat, ko bomo s sprejemanjem in izvajanjem ukrepov prišli do lastnih slabosti in pomanjkljivosti.

Alenka DOPLIHAR

Kako praznujemo? Kaj praznujemo? Zakaj praznujemo?

Vsako leto praznujemo praznik naše delovne organizacije kot spomin na dosežen uspeh, ki se je do današnjega dne že podeseteril in še kaj . . .

Po kratkem oklevanju zaradi stabilizacijskih ukrepov smo se odločili, da z našim tradicionalnim praznovanjem nadaljujemo in odslej v skromnejšem obsegu počastimo naše delovne zmage.

Če delamo, pa še praznujmo! . . .

Že vrsto let opazamo, da nekateri ne praznujejo; ali ti tudi ne delajo . . .

Praznik delovne organizacije je v Svilanitu utrjena tradicija in zanj vsako leto vnaprej „spravimo“ v posebnem mošnjičku sredstva za priznanja, za nagrade in za proslavo samo.

Pripravljalni odbor pa ima nalogo, da poskrbi za nagrajence, jubilate in da za nas vse pripravi čim

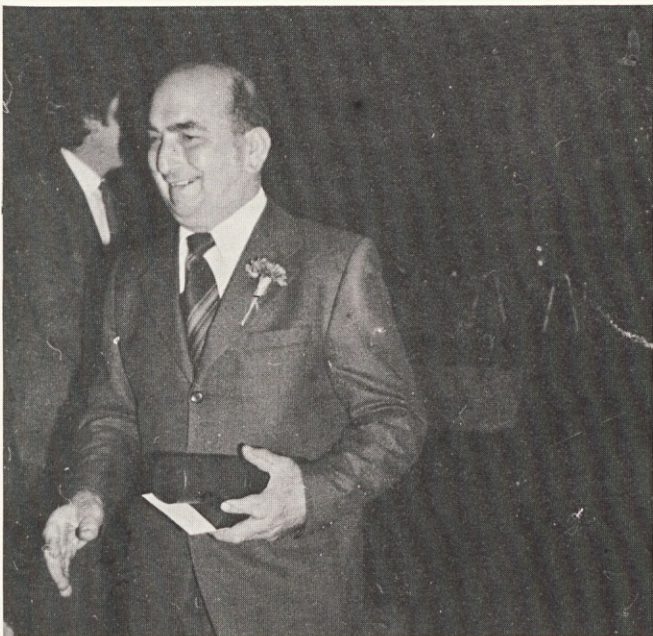

Čestitamo za 20 let dela

prijetneje praznovanje. Pozabiti ne sme prav ničesar.

Posebno odgovorno zadolžitev ima vsako leto kadrovska služba, ki ugotavlja, kdo je in kdo ni jubilar. Kar je v mnogih primerih precej komplicirano, saj mora služba upoštevati razne prekinitev delovne dobe — pri ženah največ zaradi varstva otrok in pri moških zaradi odsluženja vojaškega roka. Ko se tak seznam sestavi, potujejo ti podatki naprej v različne smeri v obdelavo — zanje se pripravljajo nagrade, priznanja, predstavitve v našem časopisu . . .

Pri zbiranju primerne prostora za praznovanje odbor ne okleva več, saj je po neuspelem poizkusu z domačo dvorano ostala domžalska dvorana kot

Še en zadovoljen nasmeh jubilara

Čestitka tudi tebi, Helena

edina in še najboljša možnost. Tudi z DO Napredek imamo dobre izkušnje, zato se mora odbor le še zediniti o tem, s kakšnimi dobrotami bo na tem praznovanju obložil mize. Potem sledi še odločitev za „najboljšo“ pijačo in nabava, pa organizacija postrežbe, bara in za duševno hrano še organizacija kulturnega programa. Mekinjski šolarji so vedno pri srčni, letos pa so se jim pridružili še mladinci s svojim prispevkom.

Zal je ideja o razstavi raznih izdelkov, ki jih člani kolektiva naredijo ob svojih zaposlitvah v prostem času, propadla. Le en član kolektiva je bil pripravljen sprejeti to idejo in prinesiti svoje izdelke na razstavo.

Predsedniki delavskih svetov pripravijo slavnostno sejo DS s podelitvijo priznanj in nagrad.

To vse so naloge, ki aktivirajo pripravljalni odbor že daleč pred praznikom in seveda še precej časa po prazniku.

Na praznovanju smo:

— pojedli hrane za	204.000,— din
— popili pijače za	50.000,— din
— poslušali glasbo za	57.720,— din
— dobili cvetja za	2.100,— din
— uporabljali prostore za	50.930,— din
— razbili in odnesli steklenice za	1.500,— din
— se odpeljali domov s „Palovčanom“ za	12.545,— din
— podelili plakete za	211.351,— din
— podelili jubilejne nagrade	
TOZD Frotir za	765.500,— din
TOZD Svila za	59.700,— din
DSSS za	150.500,— din
podelili oktobrske nagrade	
TOZD Frotir za	51.000,— din
TOZD Svila za	9.000,— din
DSSS za	24.000,— din

in Silva

Pripravljalni odbor, ki je štel 6 članov, se je sestel štirikrat, kar znese ob poprečni urni postavki za cca. 9.600,— din.

Kadrovska služba je pripravljala spiske cca 16 ur, kar je 3.200,— din.

Na mizah je ostalo cca 50 litrov nepopite, raztočene pijače za cca 7.500,— din.

Praznovanja se je udeležilo 420 članov kolektiva od skupnega števila zaposlenih 830.

Svečane seje in kulturenga programa se je udeležilo 210 članov kolektiva.

Jubilanti so se udeležili praznovanja:

TOZD FROTIR	41 jubilarov od 63
TOZD SVILA	8 jubilarov od 8
DSSS	8 jubilarov od 13

Tako so torej prišli na praznovanje tisti, ki jih ob tej priliki želimo posebej počastiti skupno 57 od 84.

Oktobrski nagrajenci pa so se udeležili praznovanja takole:

TOZD FROTIR	10 od 15
TOZD SVILA vsi	3 od 3
DSSS	3 od 4

Peščica udeležencev je praznovanje zaključila kmalu po večerji, večina kmalu po polnoči, nekaj pa se jih je vrtelo do jutranjih ur.

Vse to in še marsikaj bomo morali upoštevati pri naslednjih odločitvah o našem praznovanju.

Ali so jubilejna priznanja in oktobrske nagrade res tako malo vredne, da se niti ne odzovemo vabilu na podelitev?

Naj prenehamo s tem...??? Naj nadaljujemo...???

REPIČ Marjan

Srečanje s hotelirji

V času od 11. — 13. 12. 1984 bo v Radencih že XVI. tradicionalno srečanje proizvajalcev in hotelirjev. Organizatorji tega posveta so proizvajalci blaga in opreme za hotelirstvo, Splošno združenje turističnega gospodarstva Jugoslavije in Hotelirska fakulteta iz Opatije.

Ta srečanja so se začela skromno pred 16 leti, ko sta dve delovni organizaciji povabili nekaj hotelirjev, da bi jim prikazale nove proizvode namenjene izključno potrošnji v hotelih. Danes skupno nastopa že 27 velikih proizvodnih organizacij združenega dela, v katerih je zaposlenih preko 70.000 delavcev. Po vsebini proizvodnih programov je sestav proizvajalcev dokaj raznolik, saj so tu tekstilna, pohištvena in prehrabena industrija, papirna galanterija, kemična industrija s sredstvi za pranje in čistilnimi sredstvi, proizvodnja stekla, keramike, tiskarne itd. Skratka, na enem mestu je združen ogromen proizvodni potencial, ki ima velik interes, da svoje proizvode plasira na tem sila zanimivem tržišču. V času posvetovanja je organizirana modna revija, kjer tekstilci prikažemo svoje proizvodne programe, namenjene hotelirstvu. Organizirane so tudi prezentacije raznih proizvodov, kjer proizvajalci v direktnem dialogu s hotelirji standardizirajo določene proizvode. Tokrat bo tudi „okrogla miza“ na temo „Standardi in standardizacija v hotelirstvu“ katero pripravlja in vodi Hotelirska fakulteta iz Opatije.

Ta srečanja imajo dvostranske pozitivne rezultate. Hotelska proizvodnja bo z nakupi od domačih proizvajalcev še manj odvisna od uvoza, proizvajalci pa smo dolžni dati našim proizvodom optimalne karakteristike, seveda če želimo, da bomo v hotelirstvu našli naše stalne kupce.

Posebej je treba poudariti tudi to, da so posvetovanja „PROIZVAJALCI — HOTELIRSTVU“ postala neka vrsta specializiranega sejma. V času posveta ima vsaka organizacija poslovni prostor, kjer se srečuje s svojimi kupci in sklepa pogodbe o dobavi blaga. Na tem srečanju bo okrog 500 hotelirjev, kar pomeni, da bo v Radencih zbrana vsa družina, ki deluje v hotelirstvu Jugoslavije in nam tako ne bo potrebno zaradi sklepanja poslov potovati od hotela do hotela, širom naše domovine.

Svilanit na teh srečanjih sodeluje že petnajstič in je med najstarejšimi udeleženci tega posveta. Tako smo že pred 14 leti uspeli standardizirati in tipizirati naš asortiman frotir brisač. S tem smo poenostavili proizvodnjo, saj danes že vsak odgovorni delavec v hotelirstvu ve, kakšne dimenzije brisač mora naročiti za potrebe svojega objekta. Da je hotelirstvo velik potrošnik naših proizvodov pove že podatek, da je imel TOZD FROTIR v 10 mesecih letošnjega leta prodanih brisač za približno 33,5 str. milijard dinarjev, kar predstavlja 29 % realizirane

prodaje na domačem trgu. Iz izkušenj pa vemo, da je ta kupec najsigurnejši, saj ni tako podvržen tržnim nihanjem kot široka potrošnja. Zaradi tega se bomo še naprej trudili, da bi ugodili zahtevam jugoslovanskega hotelirstva ter si tudi v bodoče zagotovili tako velik delež prodaje na tem zanimivem tržišču.

KUŽNIK Adi in KRAPEŽ Boris

Izvoz od naročila do realizacije

Nobena stvar ne poteka tako, kot smo jo predvideli. Vse je bolj zapleteno, kot najprej izgleda. Če ima posel le malo možnosti, da gre narobe, bo tudi šel in to takrat, ko je najmanj treba.

Murphyjev zakon

Ta znameniti zakon, ki ima na prvi pogled nadih humorja, kasneje pa se izkaže za kruto resničnost, je na poti od priprave do realizacije izvoznega posla vselej prisoten tako, da vsekakor zasluži omembo. Potek vsakega posla lahko razdelimo na naslednje faze:

1. komercialni dogovor
2. zbiranje podatkov za nemoten potek proizvodnje in pripravo za odpremo
3. lansiranje naloga v proizvodnjo s strani OPP
4. proizvodnja s pakiranjem
5. odprema

V teku komercialnega dogovora poskušamo skupaj s kupcem določiti vrsto blaga, vzorce, količine, cene in dobavni rok. Največkrat opravimo pred definitivnim dogovorom s kupcem še nek uvodni razgovor, kjer gre v bistvu za rezervacijo kapacitet v nekem obdobju v proizvodnji, na določenih strojih.

Raven cen določimo okvirno, saj običajno takrat še ne vemo, kako se bo obnašala konkurenca, niti kakšni bodo elementi naše lastne cene.

Čeprva natančno vemo, kakšne informacije moramo zbrati, da bi posel lahko nemoteno potekal, nam to po opravljenih komercialnih dogovorih praviloma nikoli ni jasno.

V primeru, da kupec pogojuje naročilo s potrditvijo vzorcev nam seveda vse do potrditve vzorcev ni jasno niti to, ali bo določen vzorec v naspremenjeni obliki in barvah kasneje tudi res v proizvodnji.

Posebno velik problem pa je sodelovanje s tujimi firmami, ki imajo specifično obliko organizacije kot n.pr. kataloška prodaja Otto Versand. Medtem, ko imamo pri večini ostalih kupcev opraviti z ljudmi,

ki suvereno obvladajo svojo funkcijo nakupovalca in lahko takoj povedo svoje želje glede oblikovnih in ostalih rešitev izdelka, pa je pri Otto Versandu drugače.

Nakupovalec, zadolžen za določeno vrsto izdelkov sicer mora uporabiti vse svoje strokovno znanje pri oblikovanju izdelka in pogajanjih glede cen, vendar pa ni pooblaščen za dajanje naročil. Izdelek, ki ga na predlog nakupovalca izdelamo pri nas, pride kot vzorec v Otto Versand kjer večkrat na leto potekajo t.im. uvozna vzorčenja. Odločitev o nakupu je na takem vzorčenju prepuščena posebni komisiji, ki jo sestavljajo nakupovalci, ki so v preteklem obdobju „prinesli“ v firmo zelo uspešne artikle in vodilni delavci. Nakupovalec, s katerim smo bili v stiku pa je lahko le neke vrste „zastopnik“ naših interesov in svojega izbora. Konkretno naročilo lahko na podlagi izbora komisije izda le oddelek dispozicij, ki je za to zadolžen in ki nima nobene zveze z „našim“ nakupovalcem. Prav tako se ta oddelek na podlagi računalniških podatkov o prodaji odloča tudi o morebitnih ponaročilih. Od oddelka kontrole kvalitete dobimo potem še del tehničnih podatkov za izdelek, ter od oddelka transport in skladišče splošna navodila o pakiranju, signiranju in pošiljanju blaga. Številna vzorčenja, ki pa niso prinesla naročil s strani Otto Versanda, pričajo torej o slabi strokovnosti nakupovalcev, s katerimi smo imeli opravka. Nema lokrat pa se je zgodilo, da smo od vseh oddelkov zbrali navodila šele po izvršeni odpremi, na katero so se nanašala. Na srečo vsi naši kupci niso organizirani na tako zapleten način, vendar kljub temu ostaja odprtih še kup vprašanj, na katera nam posamezen nakupovalec ne more odgovoriti takoj, ko je dal neko naročilo.

V teku daljšega sodelovanja z istimi kupci so sicer nekatere stvari prešle v „navado“, vendar se vedno pojavljajo novi kupci, ter spremembe, ki jih uvajajo stari (uvredba elektronske obdelave i.pd.).

V komerciali vemo za tista vprašanja, na katera moramo dobiti v določenem roku jasne odgovore, da bosta tehnološka in operativna priprava proizvodnje lahko o pravem času opravili svoje delo in oskrbeli proizvodnji vse, kar je potrebno za nemoteno delo. V ta namen imamo izdelan poseben opomnik, ki naj bi omogočil, da bi bile vse informacije o pravem času na pravem mestu. V tem trenutku pa običajno prične delovati Murphyjev zakon. Kupec ne pošlje informacij takrat, kot je obljubil, sledijo urgence preko izvozne organizacije in, ko še to ne pomaga, pošljemo telex, ali zavrtimo telefon sami. Ustaljeni potek dela je moten, saj je nekaj ljudi takoj zaposlenih z „razčiščevanjem“ stvari, ki bi že morale biti jasne.

Posebne težave nastopijo tedaj, ko proizvodnja od tujega kupca ne pričakuje le informacij ampak tudi pomožni material, ki ga mora vgraditi v naročeni izdelek. Tu se zaplete praviloma že pri dogovoru, na kakšen način bo določen material prispel v tovarno. Pošta ima to slabo lastnost, da traja carinski postopek pri poštnih pošiljkah zelo dolgo. Carinski postopek je nomogoče dolg tudi v primeru, ko se blago,

ki je na kakršen koli način prispelo v državo najde v carinskem skladišču. Najlepše je traktat, ko tuji kupec sporoči vse podatke o pomožnem materialu našemu izvozniku, ki predloži carini potrebne dokumente tako, da je možno ocariniti blago na prevoznem sredstvu, ki po opravljenih formalnostih nadaljuje pot do našega skladišča. Vedno seveda takega prevoznega sredstva ni na voljo. Zaradi Murphyjevega in ostalih zakonov, se vse premalokrat zgodi, da bi potekalo vse tako kot smo si zamislili.

Poleg skrbi, da bi vse teklo, kot je treba, pa je potrebno mnogokrat skrbno beležiti vse dogodke, ki so povzročili izpad v proizvodnji ali pozno dobavo naročenega blaga. Nemalokrat je treba kupcu „zmetati v obraz“ vse napake, ki jih je zagrešil, da ne bi bilo zamude pri dobavi ali drugih posledic kriv le Svilanit. Osnovni cilj vseh teh prizadevanj pa mora biti ta, da v proizvodnji ne pride do zastojev kljub temu, da „popolnega“ naloga operativni pripravi proizvodnje izvozna služba najbrž dovolj zgodaj pred pričetkom proizvodnje nikoli ne bo mogla dati.

Izbor najprimernejših kupcev mora biti torej zelo širok kompromis med naslednjimi elementi:

- dosežene cene in nastali stroški, primerne količine, jasnost naročil o pravem času, zapletenost in zahtevnost naročil, tržne omejitve (carine, kvote...), plačilna sposobnost kupca, perspektivnost sodelovanja in še cela vrsta zelo subjektivnih elementov, ki ločijo „zoprnega“ kupca od tistega, ki je z dobrim namenom pripravljen konstruktivno reševati nastale težave.

V OPP prihajajo nalogi za proizvodnjo za posameznega kupca v večini primerov nepopolni. Tako se zgodi, da pride do lansiranja proizvodne dokumentacije pred pridobitvijo vseh navodil, ki so potrebna za nemoten potek proizvodnje. (signo, artikel številka, pakiranje i.pd.).

V primerih, ko ni pridobljenih vseh ustreznih podatkov nam v proizvodnji prihaja do nevsklajenosti, kar nam povečuje medfazne zaloge in v določenih primerih prihaja celo do nedoseganja planov in zamude pri odpremah. Zato se v OPP trudimo, da bi s strani naročnikov oz. komercialne, ta pa od kupcev, čimprej pridobila ustrezna navodila za proizvodnjo, da bi tako lahko čim bolj usklajeno lansirali proizvodno dokumentacijo in da ne bi prihajalo do nepotrebnih zastojev, zalog oziroma ostalih odstopanj od želja kupcev in normalne proizvodnje.

Najmanj težav je pri tistih izvoznih naročilih, kjer kupec pride v delovno organizacijo in je možno s sodelovanjem vseh strokovnjakov njegove želje in naše možnosti čim bolje uskladiti. Pri takih kupcih je tudi razumevanje naše problematike večje s tem pa tudi v večini primerov pridobitev vseh potrebnih podatkov.

Zelo problematične so dostikrat tudi količine po posameznem desenu, dimenziji ali barvi. Količine so tako majhne, da iz ene snovalne partije včasih dobimo že več kot 100 % ostanka za domači trg, kar pa bo v zaostrenih gospodarskih pogojih v bodoče že zelo problematično. Vzorci, ki jih tkemo za iz-

voz so v prenekaterem primeru težko sprejemljivi za domači trg in truditi se bomo morali, da bomo pridobili taka naročila, ki bodo zadostila vsaj minimalne količine po posamezni kolorici, desenu ali vzorcu.

Kot pa je že v uvodu zapisano da, če le lahko gre kaj narobe, tudi gre. Če pomislimo skozi koliko faz proizvodnje mora iti vsaka brisača oz. plašč in, da vsaka najmanjša napaka v dokumentih ali v delu posameznika že pomeni odstopanje od dogovorjenega. Pri brisačah nastopa od 14–19 delovnih faz, pri plaščih pa, če štejemo konfekcioniranje kot eno fazo, tudi do 25 faz, kar kaže kako zahtevna je na videz enostavna proizvodnja frotir izdelka in koliko truda je vloženega v pripravo take proizvodnje.

Med pripravljalno fazo in realizacijo je seveda najpomembnejši del proizvodnja. Tudi tu delujejo določeni zakoni. Tudi tu nemalokrat neznani zli duh odpne hlače in se podela na tempelj znanosti.

Posledice so znane: nastajajo barve, ki jih kupci niso naročili, brisače nimajo ustrezne teže, velur ni kvaliteten, dobavne roke zamujamo... O tem pa s strani proizvodnje kdaj drugič.

Sama odprema običajno ne predstavlja posebnih težav. Posebej se ji posvečamo predvsem tedaj, ko nosimo stroške prevoza do skladišča kupca. Tako smo na primer za odpreme kupcu v Los Angelesu zbrali dejansko vse možne ponudbe prevoza in se odločili za takega, kjer tovarnina dosega le 6 % vrednosti poslanega blaga, poleg tega pa je plačljiva v dinarjih.

Na poti od naročila do realizacije, ki pa se začne pogosto že pred naročilom je, kot vidimo, mnogo zapletov, razpletov in težav. To pot poenostaviti tako za kupca na eni kot proizvodnjo na drugi strani pa je cilj vseh. Pri tem je treba pripomniti, da pogoji v katerih gospodarimo, niso ravno takšni, da bi nam omogočili hitro reagiranje na kupčeve želje in so prav zaradi tega naša „pravila igre“ precej bolj toga od tistih, ki veljajo pri naših konkurentih v tujini.

HRIBOVŠEK Marinka

Zakasneli pogovor s „tridesetletnikom“

Najprej bi se opravičili vsem bralcem tega časopisa, ker smo vas o letošnjih jubilejih, kljub precej obširnemu članku, pomanjkljivo informirali. Še posebno opravičilo pa je namenjeno jubilaru „tridesetletniku“ tov. STANKOVIČ BRANETU, ki ga v prejšnji številki našega časopisa nismo predstavili. Iskreno povedano, da ta spodrsrlaj ni bil storjen na-

menoma. Naša delovna veriga je kar precej dolga in le en člen v tej verigi se je ob obilici dela malo „razrahljal“ in ko smo ga ponovno bolj čvrsto pritrdili, popravek v časopisu ni bil več možen. Zato vam predstavljamo še v tej številki malo „prazničnih spominov“, istočasno pa želim in upam, da nam tov. Brane zaradi tega ne bo dal prevelike črne pike. Želela sem slišati jubilentove motive, ki so ga napotili na delovno pot v našo delovno organizacijo. Takole mi je pripovedoval:

Že kot gimnazijec je med počitnicami hodil delat v obrat Biser v Mekinje, kjer je bil zaposlen njegov stric in so izdelovali gumbce. Proizvodnja gumbov je bila v gornjih prostorih, v spodnjih prostorih pa so ropotali tkalski stroji, kjer je bilo na eni strani ogromno niti, na drugi strani stroja pa so bili vidni lepi in zanimivi vzorci svilene tkanine. To ga je navdušilo v tolikšni meri, da se je po končanem obveznem šolanju odločil, da se za poklic izuči kar v tem obratu, saj takrat ni imel možnosti za nadaljni študij. Pa, še mama je delala tam.

Brane je za prizadevnost prejel tudi že oktobrsko nagrado

Učil se je v tkalnici in po dveh letih je naredil izpit za kvalificiranega delavca tkalske smeri. Nato je opravljal vsa potrebna dela, ki se pojavljajo v takem obratu. Kmalu pa so ugotovili, da Branetu še posebno „leži“ prebijanje kart. To zanimivo delo, kjer je vedno nekaj novega, je opravljal kar 10 let. Nato je bil razporejen tudi na nočno izmeno kot vodja izmene, kjer je ostal približno pol leta. Ugotavlja pa, da je raje prebijal karte. Položil pa je še izpit za visoko kvalifikacijo.

Od leta 1961 do 1963 so ga zaradi prometne nesreče poslali na poklicno rehabilitacijo, saj na tedanjih starih prebijalnih strojih dela ni mogel nadaljevati. Po uspešno zaključeni poklicni rehabilitaciji na Srednji tekstilni šoli v Kranju, si je pridobil znanje tekstilnega tehnika. Po šolanju v Kranju se je

vrnil v Svilanit, kjer je bil najprej pomočnik vodje šivalnice, ki je takrat združevala robljenje brisač in izdelavo kravat. Leta 1965 sta se ti dve proizvodnji prostorsko ločili, tako, da je bila šivalnica posebej, konfekcija kravat pa posebej. Z ločitvijo teh obratov pa je Brane prevzel mesto vodje konfekcije kravat in drobnih izdelkov. Z ustanovitvijo TOZD-ov je prevzel novo delovno dolžnost in sicer delo vodje proizvodnje TOZD-a Svila, kar opravlja še danes in upa, da bo opravljal to delo tudi v prihodnosti vsaj toliko uspešno kot doslej.

Zanimalo me je, če se kot vodstveni delavec srečuje pri delu s kakšnimi posebnimi problemi in naporji pri reševanju teh. Pravi, da ni nobeno delo naporno, kadar ni problemov. Če se pa kaj podobnega pojavi, skuša rešiti zadevo sam ali pa v strokovnem teamu z ostalimi sodelavci. Ugotavlja, da je delo precej bolj uspešno, če je teamsko, zato se ga tudi Brane in ostali v TOZD-u v precejšnji meri poslužujejo in tudi uspeh ne izostaja.

Moji radovednosti še ni bilo zadoščeno, zato sem Braneta povprašala, kaj ga navdušuje v naši delovni organizaciji, pa je nadaljeval:

Ko človeku delo prirase k srcu, ga imaš rad in ga z veseljem opravljaš. Veliko pomeni tudi to, da se vse skozi dobro počuti med sodelavci in če se med njimi ne bi dobro počutil, ne bi ostal tu že tri desetletja.

Tudi za napredek se skrbi v naši delovni organizaciji s tem, da se stvari izboljšujejo, nabavlja čimboljše oprema za boljše in lažje delo vseh zaposlenih in to v tolikšni meri, kolikor nam dajo možnosti v današnjih dneh. V planih si postavljamo naše cilje, kaj naj bi se gradilo, kdaj bodo take možnosti je pa vprašanje, ker ni vse odvisno od nas. Gospodarska situacija onemogoča uvoz opreme in vsega, kar bi bilo za napredek tehnologije potrebno. Znano je dejstvo, da smo v nekaj letih precej zaostali s tehnologijo v svili, sledimo ji lahko le na papirju, dejansko pa ne. Te izredno vidne razlike so bile opazne še zlasti na sejmu tekstilnih strojev ITMA v Milanu.

Povprašala sem ga še o njegovem mnenju o naših in njegovih osebnih dohodkih. Hitro je poiskal primerjavo z ostalo kamniško industrijo in ugotovil, da smo še kar na ustreznem mestu. Za zdaj nismo opazili, da bi zaradi nizkih osebnih dohodkov delavci zapuščali delovno organizacijo in tudi fluktuacija delovne sile je zaradi tega dokaj umirjena.

Želela sem zvedeti še kaj o njegovem počutju po 30 letih dela, pa mi je z eno samo besedo vse povedal, da se počuti „dobro“.

Spominja se rad zlasti dveh dogodkov: otvoritve nove tkalnice in konfekcije z ostalimi spremljačimi novimi prostori, s čemer so bile potešene želje marsikoga ali kar vseh v TOZD-u Svila. Drugi dogodek, ki mu je ostal v nepozabnem spominu pa je obisk vseh njegovih sodelavcev po prometni nesreči. Takrat so ga s tem obiskom prepričali, da ga imajo res radi, kar mu je dalo novih moči za čimprejšnjo ozdravitev in tudi bolečine je bilo zato lažje prenašati.

Z radostjo se spominja vseh jubilejnih dogodkov, saj je človek srečen, ko dočaka 10, 20 let in se vprašuje ali bo tudi 30-letni jubilej in ko je tudi ta jubilej za človekom, si misliš, nekaj sem pa tudi sam doprinesel, morda samo eno kapljico, pa še vsak drug po eno kapljico, pa je nazadnje morje, to je pa že kar precej vode skupaj, kajne? Tudi v Svilanitu se prispevek vsakega pridnega delavca pozna, čeprav ni izražen v kapljicah, je pa v dobrem imenu, ki ga ima Svilanit in si ga je pridobil le na osnovi dobrega gospodarjenja in prizadevnosti vseh.

Vemo, da Brane rad šahira

Braneta sem povprašala, kako preživlja svoj prosti čas in kakšne hobije goji. Pri tem je bil sicer bolj skrivnosten, vendar pa mi je zaupal, da rad kolesari. Doma velikokrat nadomesti takega in drugečnega „mojstra“, vendar sem imela občutek, da tega ne poudarja, čeprav vem, da je vsak svojih uspehov vesel, zlasti še ob tem, da s svojo pridnostjo tudi dernarice preveč ne osuši.

Zanimale so me še njegove želje za naprej. Pri tem mi je malo navihano povedal, da je želja dovolj, da vseh pač ni mogoče zaupati „širnemu svetu“, želi pa, da bi bil toliko zdrav, da bi lahko delal tako kot dosedaj, da bi svojima otrokoma, ki imata že svoje družine, lahko po svojih močeh pomagal še naprej. Želim, da bi se Branetu zaupane želje v polni meri izpolnile in tudi tiste, ki si jih je obdržal samo zase.

.. Dragi Dedek Mraz!

mi pa ti obljublamo, da se bomo potrudili in obljubljeno v novem letu tudi izpolnili.

Bogo WIEGELE

Nova menza — da ali ne

Kar pozabljeno je že zadovoljstvo prvih obrokov v sedanjem obratu družbene prehrane, dobra stara menza pod tovarniškim dimnikom služi drugemu namenu, le starejši delavci včasih obujajo spomine na čase, ko je bila malica kos kruha, jabolko, malo čaja ali črne kave, ki pa ni bila „ta prava“. Navadili smo se na to, da smo v menzi hitro na vrsti, da „lahko“ izbiramo med tremi obroki in si v tovarni privoščimo tisto, česar si velikokrat celo doma ne moremo. Včasih postajamo nezadovoljni, ker želimo več in bolje, pozabljamo pa na tisto, kar je bilo sprejeto ob odločitvi in določeno z izgradnjo sedanjega obrata družbene prehrane, da je to delilna kuhinja z možnostjo priprave enostavnih hladnih malic.

Očem uporabnikov je tudi skrito vse tisto, kar se dogaja za pultom in v času pred malico, v spominu ostajajo obroki, ki so bili rezultat ideje vodje obrata in pridnih rok kuharic, ko se njihov delavnik ni pričel kot normalno ob štirih zjutraj, temveč dve ali tri ure prej. Marsikaj, kar si sicer pri pripravi hrane in pridnosti gospodinje lahko privoščimo doma, pa je nesporejmljivo za organiziran obrat družbene prehrane in ostre oči sanitarnega inšpektorja vidijo tudi vse tisto, kar je potrebno, da se takšna ali drugačna malica pripravi. Mnogih pogojev, ki so določeni s Pravilnikom o minimalnih tehničnih pogojih poslovnih prostorov za gostinsko dejavnost in o storitvah v gostinskih obratih, v Svilanitu v sedanjem obratu kljub nqvi menzi nismo izpolnjevali. Z odločbo sanitarnega inšpektorja je bila prepovedana priprava zahtevnejših hladnih malic. Centralni zavod za napredek gospodinjstva pa je pripravil analizo stanja in program ureditve v štirih variantah:

1. programirano stanje	razdeljevanje toplih malic, priprava enost. hlad. malic	90 m ²
2. obstoječe stanje	razdeljevanje toplih malic, priprava enost. in zaht. hladnih malic	130 m ²
3. pričakovano stanje A	priprava toplih malic in enostav. hlad. malic	160 m ²
4. pričakovano stanje B	priprava toplih malic in zahtev. hlad. malic	175 m ²

Možne rešitve in ureditve obrata družbene prehrane sta v glavnem dve:

- ostati pri malici, ki jo danes imamo, to je razdeljevanje toplih malic in priprava enostavnih hladnih malic ali
- dograditi del obrata, to je 85 do 100 m² in ga s tem usposobiti za pripravo toplih, enostavnih in zahtevnih malic.

Za zadnje se je pripravil tudi tehnološki projekt, ki ustreza pogojem priprave, kuhanja in razdeljevanja hrane. Bistvo tehnologije je v tem, da so na razpolago zadostne skladiščne površine za razne vrste blaga, od mesa, zelenjave in pijač ter da se poti posameznih vrst živil med seboj ne križajo ter da se ne križajo poti bele in črne posode s pripravo hrane, kar se nam dosedaj v veliki meri dogaja. Tehnološki projekt novega obrata družbene prehrane ima predvidene sledeče prostore:

1. Ekonomski vhod
2. Agregati hladilnic
3. Hladilnica za pijače
4. Hladilnica za sadje in zelenjavo
5. Hladilnica mesa
6. Shramba za špecerijo
7. Jedilnica osebja — soba za goste
9. Priprava perutnine

10. Priprava mesa
11. Priprava zelenjave
12. Termična kuhinja
13. Vodja kuhinje
14. Hladilna kuhinja — kruh
15. Shramba za embalažo
16. Izdaja hrane
17. Jedilnica
18. Pomivanje bele posode
19. Pomivanje črne posode
20. Prostor za organske odpadke
21. Sanitarije in garderoba osebja
22. Butanska postaja

Iz pregleda in razporeditve prostorov je razvidno, da se za pultom našega obrata kar precej spremeni, boljši bodo tudi pogoji dela za osebje kuhinje, večje bodo možnosti za pripravo dobrih malic.

Seveda ostaja odprto vprašanje, nova menza oziroma dograditev da ali ne, boljša malica pomeni ogromen strošek, saj razširitev pomeni investicijo približno stare milijarde din za objekt ter približno 600 milijonov din za opremo, ob tem pa bo v kuhinji ostala v uporabi tudi vsa obstoječa oprema. Ob sprejemanju plana investicij za leto 1985 bo potrebna odločitev, ali se na osnovi pripravljenih projektov odločimo za gradnjo, ki neposredno ne bo pomenila večje proizvodnje ali pa glede na zaostrene pogoje gospodarjenja sprejmemo odločitev, da sedanja malica le ni tako slaba kot včasih godrnjamo, da jo bomo pripravljali glede na obstoječe prostore in opremo z nekoliko večjim naporom zaposlenih delavcev v obratu in sredstva namenili za večjo proizvodnjo, ki bo kasneje dala sredstva tudi za razširitev kuhinje. Če bomo takšno odločitev sprejeli, ni dovolj, da se bomo tega zavedali samo ob sprejemu sklepa na samoupravnih organih, odločitev nas mora spremljati tudi pri malici in se zavedati, da so delavci kuhinje v večini primerov storili vse, da bi bila malica čimboljša. Seveda pa hrana v termos posodi ali na pultu po določenem času ne more biti več tako dobra, kot če jo dobimo sveže pripravljeno. Želja vseh nedvomno je, da bi bila hrana čimboljša, prilagoditi pa jo bomo morali rezultatom našega dela in objektivnim pogojem pri gospodarjenju.

BENKOVIČ Sonja

Ko pride jesen življenja

Kot mnoga mlada dekleta iz Šmarce in bližnje okolice, je tudi Vida Kavčič začela svojo 35 let dolgo pot Svilanitove delavke v takratni tkalnici v Šmarci. Delala je že na mehaničnih statvah, medtem ko so nekatere njene sodelavke še tkale na ročnih. Za spomin na ta leta hrani brisače, ki so jih tedaj tkali. S

ponosom pokaže tisto, ki je bila namenjena Titu za 62. rojstni dan. Pravi, da so bila vkljub težkim pogojem za delo in življenje, to zelo lepa leta. Rada ji verjamem, da je bilo tako, saj so imeli vsi več časa in razumevanja za sočloveka, kot danes.

S selitvijo tkalnice v današnje prostore tovarne Svilanit se je preselila tudi Vida. Troizmensko delo v vseh letih in delo doma ob družini s tremi otroki, je bila prevelika obremenitev za tako krhko žensko. Ker ni videla drugega izhoda, je hotela z delom v tovarni prekiniti. Za pridno in prizadevno delavko pa so kmalu našli rešitev in dobila je delovno mesto kontrolorke blaga, kjer je ostala polnih dvajset let, vse do upokojitve v letošnjem novembru.

Še vsak dan ima Vida v mislih Svilanit, sodelavke in svoje delo na kontroli, saj je v vseh letih rada prihajala na delo in nobena ovira ni bila pretežka, da je ne bi po svojih močeh rešila. Z meseci in leti bodo postajali ti spomini vse bolj blede, nadaljevalo pa se bo njeno življenje v prijetnem domačem okolju. Oba z možem z vso ljubeznijo skrbita za mala vnučka, lepo urejeno hišo in svojo družino. Za sprostitev rada primeta za iglo in pletilke in pod njunimi rokami nastajajo čudovita ročna dela.

Draga Vida, prisrčna vam hvala za vsa leta dela in ustvarjanja, ki ste jih posvetili Svilanitu in njegovi graditvi. Sodelavci vam želimo še veliko zdravih in zadovoljnih let v krogu družine.

Od takrat je minilo 18 let

Pred dnevi se je od nas tiho poslovil naš sodelavec Franc Štupar ter povečal vrsto naših zvestih upokojencev.

France se je zaposlil v naši delovni organizaciji pred 18 leti kot delavec v skladišču gotovih izdelkov. Ko pa smo v skladišču surovin potrebovali voznika viličarja, je

France zasedel omenjeno delovno mesto. Pet let kasneje se mu je izpolnila njegova skrita želja, da bi postal šofer tovornjaka.

Pri svojem delu je bil izredno vesten in discipliniran. Svoje delovne naloge je izvrševal prizadevno in brez ugovarjanja. Med svojimi sodelavci je bil priljubljen in cenjen kot dober delavec in iskren tovariš. Ko smo se poslavljali od njega nam je rekel: „Lušno je bilo takrat, hitro je minilo teh 18 let.“

S Francetovo željo, da o njegovem odhodu iz naše sredine ne bi ničesar napisali, se nisem mogla sprijazniti, saj človek in sodelavec kakršen je bil France nedvomno zasluži, da se mu na tem mestu zahvalimo za njegov prispevek k skupnim naporom za dobro gospodarjenje in razcvet tovarne.

Ob slovesu mu sodelavci želimo še vrsto srečnih in zdravih let v toplem družinskem okolju.

Ambrož Marija

JEGLIČ Jožica

Letna seja konference sindikata

V začetku decembra smo se sestali na letni seji OOS ter ocenili delo v preteklem obdobju, ter si zadali nove naloge za leto 1985.

Letna seja je pravi trenutek, da ocenimo delo, uspehe in težave s katerimi smo se v Konferenci sindikata srečevali v letu 1984. To potrjuje tudi razprava, v katero so se vključili delavci ter opozorili na napake, katere so prisotne tudi v delovanju sindikata v DO.

Priznati pa je treba, da je delovanje sindikata v sedanjem trenutku težke gospodarske situacije zelo zahtevno. Zavedamo se posledic padanja življenjskega standarda delavcev, naraščanja cen itd., ki vplivajo na še težjo delovno klimo.

V Svilanitu lahko z gotovostjo trdimo, da so naši „fantastični časi“ minili, ko nam je šlo dobro, ko so bili naši rezultati poslovanja zelo dobri in smo živeli mirno brez večjih pretresov. To dokazuje tudi naše obnašanje v tem trenutku, trezne presoje našega dela pa nam kažejo streznitev, to pa je pokazala tudi razprava na tej seji sindikata.

In zdaj h konkretnemu delu:

Program delovanja, ki smo ga sprejeli na občnem zboru, ter z drugimi dokumenti in sklepi smo aktivnosti usmerjali v zasledovanje rezultatov poslovanja, gospodarjenja, plan izvoza ter stabilizacijske ukrepe, ki smo si jih zadali dodatno. Zavedajoč se, da je od dobrega dela ter poslovanja odvisen tudi naš osebni standard.

Kritično je treba oceniti naše samoupravljanje. Tu beležimo dolečeno krizo v zadnjem obdobju. Člani IOOS ter tudi samoupravnih organov se ne udeležujejo sej in tako nam ostajajo problemi sklepčnosti na sejah IOOS ter samoupravnih organih. Razprava je pokazala vrsto problemov, katere bomo morali rešiti s skupno akcijo. Spremeniti moramo miselnost in odnos do dela ter čim bolj poenostaviti naše samoupravljanje, da bo bolj razumljivo delavcem. Delavci morajo zaupati v svojo organizacijo. Sindikat naj bo tisti, ki bo pobudnik da bi se planirani cilji tudi uresničili.

Dograjevanje sistema delitve po delu in rezultatih je področje, ki zahteva veliko priprav in dela, ugotavljamo v razpravi. Vendar bo potrebno, da ločimo delo od nedela, da resnično nagradimo tistega, ki je pripravljen več in bolje delati, teh v Svilanitu ni malo. Saj nam to dokazuje 35 let dolga razvojna pot naše DO. Žal še vedno velja, da en slab delavec pokvari 9 dobrih, proti temu pa se moramo boriti. Na področju športa in kulture smo v delovni organizaciji naredili korak naprej: to nam kažejo mnoge prireditve, katere smo obiskali, ter zelo lepi pokali, katere so naši športniki osvojili na občinskih, republiških ter drugih tekmovanjih. Za uspešno delo na področju športa in kulture gre največ zaslug našima referentoma, ki sta s svojim delom uspešno vodili šport in kulturo v delovni organizaciji.

V tem letu smo organizirali proslavo ob dnevu žena, sindikalni izlet in v decembru bo obiskal naše malčke Dedek Mraz.

Vključevali smo se tudi v sindikalne prodaje in tako nudili zaposlenim možnost ugodnega nakupa.

Na letnem članskem sestanku pa smo si zadali tudi nove naloge in obveznosti, ki jih bomo morali v letu 1985 tudi dosledno izvajati. V Zakonu o združenem delu je zapisano preko 150 usmeritev za delovanje sindikata. Vendar vseh ne bomo realizirali. Naloge, ki smo si jih zapisali v sindikatu v naši delovni organizaciji, pa nikakor niso majhne, vendar z resnim in odgovornim delom predvsem pa s primerno zavestjo nam bo to zagotovo uspelo uresničiti. Na našem sindikalnem praporu so zapisane besede: „Združuje naj nas enotna misel in delo!“ To geslo velja danes bolj kot kdaj koli prej, posnemajmo ga.

Ob koncu naj omenim še misel, ki izhaja iz poročil o enoletnem delu, o katerem izražamo naslednje:

V Sindikatu smo želeli veliko uresničiti, celo več kot smo zmogli. Imeli smo uspehe pa tudi slabosti. Od celotnega članstva sindikata kot tudi drugih družbenopolitičnih organizacij ter vodstva in slehernega delavca, želimo široko in množično podporo, da bomo skupno reševali družbene probleme in gospodarjenje v DO, da bomo premagali težko gospodarsko in družbeno situacijo zato, da bi jutri živeli bolje z manj skrbi „kako naprej“.

... Dragi Dedek Mraz!

Ko boš potoval po širnem svetu tem, povej ljudem, da Svilanit še vedno misli nanje in proizvaja vse najboljše in najlepše zanje ...

Smučali smo, tekli, kolesarili . . .

. . . , a kaj bi naštevale, česa vsega v „Svilanitu“ ne zmoremo, še posebno, če tekmujeemo za lovorike tovarniških priznanj. Na številnih tovarniških tekmovanjih ni manjkalo tekmovalnega duha, pretečnega potu pa bi tudi bilo za kar veliko mlakužo, če že ne za jezero. Bilo je veselo in lepo in tovarniški praznik bi ne bil več to, če bi ne bil zabeljen s športnimi srečanji.

Da bi veselih zgod in nezgod ne pozabili in bi ne za šla v zaton blesteča športna imena „Svilanita“, vas vabim na sprehod po vrsticah tega prispevka. Ne le zato, da bi se pobahali z odličnimi dosežki in prijetnimi dogodki, ampak tudi, da bi vas premamili in bi nas bilo prihodnje leto še več.

NA BELIH POLJANAH TIHE DOLINE

Med sodelavci imamo nekaj odličnih smučarjev, ki zelo dobro zastopajo „Svilanitove“ barve na večjih smučarskih tekmovanjih. Vendar pa je zahtevna smučarska proga, za nameček tudi precej „načeta“, marsikateremu tekmovalcu in tekmovalki onemogočila rezultat, ki ga je pričakoval-a. Svoje „zobe“ si je najbolj izbrusila pri veterankah in veteranih, ki je vse po vrsti spravila s proge. Odlični rezultati na občinskem sindikalnem prvenstvu so bili tem v uteho in nam v ponos, predvsem ekipi veteranov, ki je dosegla prvo mesto.

Zlate medalje v posameznih kategorijah pa smo na tovarniškem prazniku podelili: Osolin Nini, Pregl Mojci, Erman Martini, Uršič Dragotu, Zlatnar Dušanu in Novak Francu.

ŠPORTNI PRAZNIK V SVILANITOVEM PARKU

Zagotovo se je slehernemu od udeležencev športnih tekmovanj najbolj zapisal v spomin „športni dan Svilanita“, ko smo igrali odbojko, tekli, metali kroglo in streljali.

Seveda je bilo najbolj zanimivo **odbojgarsko tekmovanje**, še posebej ker smo vedeli, da se je skupina vzdrževalcev borila za osvojitev prehodnega pokala v trajno last, ekipa električarjev pa je hotela izpolniti obljube, da jim bo tega „vzela“. Presenetljiva borbenost „tkalcev“ bi skoraj zmešala štrene eni in drugi ekipi, zato je bilo tekmovanje sila zanimivo. Razplet tekmovanj je prinesel veselje in zadovoljstvo „električarjem“ in seveda prehodni pokal, „vzdrževalcem“ pa smo v tolažbo navijači lahko izrekli le iskrene častitke za požrtvovalnost in drugo

mesto, po tihem pa nam je bilo žal, da pokala niso osvojili „tkalci“, na katere favorizirani ekipi sploh nista računali.

Ženske so tekmo digrale nekaj tednov kasneje, favorit — ekipa TOZD FROTIR — pa je osvojila prehodni pokal v trajno last. No, drugo mesto tudi ni tako slabo, da z njim ekipa DSSS ne bi bila zadovoljna, če se seveda ne ve, da sta v tekmovanju sodelovali le dve ekipi.

Tečemo tudi dobro Svilanitovci. Najhitreje so bile Osolin Nina, Pregl Mojca in seveda Menčak Pavla, ki je prehitela marsikatero mlajšo tekmovalko, pa to v „špagarčah s peto“. Pavla ni od muh, to je dokazala in Maro pustila za seboj za nekaj stotink, zato se prihodnje leto obeta zanimiv revanš.

Z odličnimi časi se lahko pohvalijo tudi moški, zlato pa so si pritekli: Stele Zdravko pri najmlajših, Zlatnar Dušan pri manj najmlajših, Sitar Stane pri mladih in Jagodič Ivan pri mladih s kakšnim letom več.

Močni smo tudi: Leskovec Vika je vrgla kroglo čez pol parka, Jenčev Stane pa skoraj čez celega in fazani so imeli res srečo, da so ostali živi. Za nagrado sta osvojila zlati medalji.

Nina je dokazala, da ima tudi mirno roko. Izkoristila je priložnost odsotnosti naše „strelske reprezentance“ in osvojila prvo mesto. Konkurenca pri moških je bila hujša, „svoj dan“ pa je imel Rakošev Andrej, ki je pustil za seboj „neposredna sodelavca“ — Bogota i Andreja št. 2.

Uspehe in neuspehe smo kronali z dobrotami, ki so nam jih pripravili naši kuharji, niso pa pozabili še na dobro kapljico, ki je zmočila osušena grla.

PO HRIBČKU GOR, PO HRIBČKU DOL Z JEKLE-NIMI KONJIČKI

Ob slavnih imenih Svilanitovih kolesarjev si seveda ne moremo obetati drugega kot trd, zagrizen boj in imenitne rezultate. Da so hitri naši kolesarji, vam lahko potrdi Grilčev Franc'l, ki nam je potožil, da mu fizičlovke že stojijo po strani zaradi močnega vetra, ki ga povzročajo kolesarji, ko vozijo mimo njegovega doma. K sreči tekmovanje ni bilo organizirano proti Stranjam, ampak po že znani tekmo-

Smo že pozabili na hude klance

valni progi — mimo Bineta do Lojzeta v Tuhinjski dolini. Lojze se je letos sploh odrezal, saj je vsakemu tekmovalcu v cilju ponudil „arčnije“ za moč. Uršičev Drago je letos prijetno presenetil sebe in nas; zmagal je v svoji tekmovalni kategoriji in dosegel nasploh najhitrejši čas — 13.44.77. Za dobri dve sekundi je prehitel najboljšega v mlajši veteranski skupini Novak Franca, ki je dosegel drugi najboljši čas, v svojih skupinah pa sta zmagala še Zajc Lojze in naš znani veteran Magyar Silvo.

Mari tokrat ni utegnila prepevati naše znane kolestarske himne, zato pa je za najboljšo Zinko Zore zaostala manj kot za minuto in se Pavli revanširala za tek. Osvojila je srebrno medaljo, žal pa nismo podelili medalje za družabnost, ki je sledila pri Čibru. Zanesljivo bi bila med kandidati za „zlato“. Pri mlajših članicah je bila najhitrejša Vika, ki je tudi imela najboljši čas med ženskami, a če vemo, da je bil le 17 sekund boljši od drugega najboljšega časa, ki ga je imela — dve desetletji starejša tekmovalka (pa je ne bomo imenovali, da ne bo jezna), bi bil lahko ta boljši.

Marija pred startom

A da jih ne pozabimo, tistih namreč z navadnimi kolesi, junakov, ki so brez prestav in z vso nepotrebnostjo kramo, ki je dirkalna kolesa ne poznajo, uspeli premagati tudi takšen klanec, kot je Kavran ali strmina v Potoku. Pri ženskah se je odrezala Janežič Marija, med fanti pa Burja Srečo.

Konec dober, vse dobro; razbitih glav in kolen ni bilo, nihče ni odstopil, le Novakov Marjan se je takoj po cilju vrnil k Ledrarju, pa je bil ob Lojzetove arčnije. Da smo lažje dočakali rezultate, smo se podprli z malico in nadoknadili izgubljeno tekočino.

PLAVALI SMO TUDI

Jesenski čas je kot nalašč primeren tudi za preizkus v plavanju. Kdor je bil „priden“ na morju, se mu je to obrestovalo na tekmovanju, ki smo ga tudi letos imeli po tradiciji v zimskem bazenu v Kranju. Tekmovali smo v dveh disciplinah: v prostem in prsnem

V zimskem bazenu v Kranju

plavanju. Nina Osolin je zmagala v prostem slogu, v prsnem pa je bila boljša Majda Jereb. Helena Kozole je bila v obeh disciplinah zlata, Pavla Menčak pa zlata v prsnem, prijetno pa je presenetila Mlakarjeva Mari, ki je v prostem slogu prehitela Pavlo in si srebrni medalji za žabo dodala še zlato v prostem slogu. Pri fantih so bili Jagodic Ivan, Novak Franc, Zver Jože in Podobnik Danilo dvakrat zlati, za zadnjega pa je trener mladincev, ki je z zanimanjem spremljal naše „super“ tekmovanje, izjavil, da bi bil za „uporabo“ tudi za resnejše plavanje. Seveda smo bili ponosni na našega mladega sodelavca, ta pa je bil vesel, da je njegov neposredni konkurent, ki je bil za „mišjo“ celo boljši od njega, tekmoval izven konkurence. Ker je bil tako dober, je prav, da se predstavi: Slapar Robi, ki skrbi, za naš Svilanit iz steklene hišice pri vhodu tovarne.

Zadovoljne veteranke po tekmovanju

Na poti domov smo najboljše „počastili“, zraven pa pristavili lončke tudi vsi, ki smo se trudili, pa prislužili manj blesteča mesta.

VELIKO PODRTIH KEGLJEV

Goričanov Jože verjetno ni preštel vseh podrtih kegljev tekmovalcev in tekmovalk, je pa zelo vzorno kar nekaj četrtkov vodil tekmovalje v kegljanju. Konkurenca je bila dobra, zato so bili zmagovalci kar pravi: pri ženskah je to najboljše uspelo Žnidarjevi Mari, pri moških pa Novakovemu Francu. Jože je bil drugi, srebrna medalja pa ne le nagrada za njegov tekmovalni dosežek, temveč tudi priznanje za prizadevnost nasploh pri vodenju vseh aktivnosti v kegljanju.

Sicer pa je v tekmovalstvu nastopili tudi nekaj manj zvenečih kegljaških imen. Sem pa tja je zacingljala „planka“, ampak krogla je le ni preskočila, kar je konec koncev tudi uspeh za „padalce“, ki tekmujejo zaradi pripravljenosti in dobre volje. To pa je tisto, kar da tovarniškimi tekmovalci piko na i, tiso razvedrilo in sproščenost, ki naj bi privabila v naše vrste še več privržencev rekreacije.

NAMIZNI TENIS

Tistega nedeljskega, deževnega, pravzaprav zoprnega jutra smo se zbirali pred staro osnovno šolo, kjer bi morali že ob 7.30 uri pričeti s tekmovaljem. Težko smo čakali tovariša Borisa, da bi nam odprl vrata telovadnice, a tovariša od nikoder. No pri dogovoru se je nekaj zapletlo, iz zagate pa nas je rešil Mejačev Drago, ki nam je z odrešilnimi ključi hišnika „odprl vrata“ v tekmovalje namiznega tenisa. Nina ni presenetila s prvim mestom, saj že nekaj let najboljše zabija žogice, v hudem dvoboju pa je bil Hasib boljši od Jožeta.

VSI SO PRIHAJALI, NJIH PA NI B'LO

Ugotovili smo že, da imamo v Svilanitu tudi dobre nogometaše, na njihovo pobudo pa smo letos uvedli tudi tekmovalje trojk v malem nogometu. Glavnih pobudnikov in nasploh najboljših žogobrcv ni bilo (če jim verjamemo, so zamudili avtobus), lep prehodni pokal pa je osvojila ekipa „NAMIZNI TENIS“, ki se na tekmovalje sploh ni pripravljala. Ja, ja, skromnost je lepa čednost, pa še obrestuje se velikokrat! Mar ni tako Jože, Hasib, Drago in Stane? Pokal pa bo verjetno leto dni potoval iz tkalnice v barvarno, iz barvarne v mehanično in iz mehanične v elektro delavnico!

NIČ PRESENEČENJ V TENISU

Ker smo letos organizirali tečaj tenisa, smo pridobili nekaj novih privržencev tega športa. Čeprav smo sprva načrtovali tudi tekmovalje za ženske, so se

temu soglasno odpovedale. Škoda, tekmovalje bi bilo verjetno zelo zanimivo, saj so bile vse začetnice, nasmejali in naužili pa bi se njihovih veščin predvsem gledalci. Fantje so bili bolj pogumni in dva nadebudna tečajnika sta se hrabro spustila v boj z našimi znanimi tenisači. Uvrstila sta se na solidno četrto in peto mesto, zmagal pa je Zverov Jože.

PA ŠE ŠAH

Vedno zaključujemo tekmovalja s šahom. Če se tekmovalja udeleži Narobetov Ivan, je znan tudi zmagovalac. Zato tudi letošnje tekmovalje ni prineslo presenečenj. Ivan je osvojil zlato, Milan srebro in naš novi sodelavec Drago bron. Ker se na šah ne spoznam prav dobro, mi gredo besede izpod peresa bolj težko, sicer pa se verjetno pri tem tekmovalju, kjer sta potrebna mir in koncentracija, ni dogajalo kaj posebno razubrljivega. Tekmovali so v v društvenih prostorih upokojencev, po domače „Pri Marjanci“, pa so verjetno tudi šahisti svoje „poteze“ proslavili.

DA NE POZABIMO – NAJ, NAJ, NAJ, NAJ – 4 KRAT

Tudi letošnja tekmovalja so nam prinesla najboljše športnice in športnike „Svilanita“. NINO OSOLIN, našo sodelavko iz tkalnice frotirja, vsi poznamo in je odlična športnica. V vseh športnih zvrsteh je bila med najboljšimi, če že ni bila najboljša in je z veliko prednostjo osvojila naslov NAJ-športnice 1984.

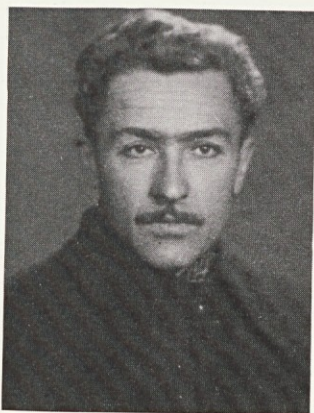
Tudi NOVAKOV FRANC – FAČO je odličen športnik, saj je bil najboljši v kegljanju, smučanju, kolesarjenju, plavanju, bil je soliden tudi v ostalih tekmovalnih zvrsteh, zato je bil tudi njegov uspeh kronan z največjim seštevkom točk. Osvojil je naziv NAJ-športnika za leto 1984 in kot Nina prejel lep pokal.

JAGODIC IVANU je že lani za las ušel naziv NAJ-veterana, zato se v letošnjem letu ni pustil presenetiti. Naš veteran Ivan je odličen kolesar, plavec, tekač, šahist in soliden strelec, vsi ti rezultati pa so mu prinesli naziv NAJ-veterana in z njim vred seveda vso slavo Svilanita.

PERČIČEVA MARI se je letos kar pošteno morala potruditi, da ji naslov ni prevzela njena neposredna konkurentka Pavla, zato je bila svoje zmage med veterankami še bolj vesela. Sicer pa Maro vsi poznamo kot požrtvovalno, vneto, v rekreacijo zagledano veteranko, ki s svojo prisotnostjo vzorno deluje na mlajše sodelavke, in je s športnim in hudo-mušnim duhom v športni družini Svilanita cenjena in priljubljena tovarišica.

Dogodki s tovarniških tekmovalj so že nekoliko odmaknjeni, a prav gotovo so se vsem udeležencem zapisali v spomin. Bi se nam ne pridružili tudi vsi, ki le od strani opazujete naša tekmovalja, prepletena z ljubimi in neljubimi zgodami, norčijami in veseljem, ki nam vedrijo življenje, naš vsakdan?

IN MEMORIAM

V globoki žalosti smo se poslovili od našega dragega tovariša STANKA KRA-MARJA, dolgoletnega sodelavca Tekstilne tovarne Svilanit, Kamnik.

Nikakor ne moremo doumeti težke resnice, da je naš dragi sodelavec odšel za vedno in ga nikoli več ne bo med nami. Težko

je verjeti, da je odšel od nas, ko smo dolga leta skupaj snovali načrte in reševali proizvodne probleme za dobrobit nas vseh. Ko je odšel v zasluženi pokoj smo mu želeli, da bi še dolgo vrsto let živel in užival v jeseni življenja.

Naš Stanko se je rodil 1. maja 1911. v Dobrni. Po končani šoli se je zaposlil v tekstilni stroki in ji ostal zapisan celo življenje. Prehodil je pot predvojnega tekstilca, bil aktivni udeleženec NOB, po vojni pa je bil zopet v vrstah tekstilcev, ki so obnavljali porušeno domovino. S svojimi bogatimi izkušnjami je veliko pripomogel k razvoju tekstilne industrije v nerazvitih področjih naše domovine. Kot strokovnjak je nastopil pri izgradnji tekstilne industrije v Mostarju ter Prijepolju. Tam je preživel najlepša leta svojega življenja kot soudeleženec obnove v najtežjih letih povojne izgradnje Jugoslavije.

Leta 1956 se je zaposlil v naši tovarni „Svilanit“ v Kamniku, katera je bila prav v tem času v težkih

gospodarskih razmerah. Stanko je kot obratovodja tkalnice pomagal, da se je tovarna postavila na noge. V tem času se je začel hiter vzpon naše DO, kar je bila tudi njegova zasluga. Bil je aktiven na družbenopolitičnem področju: član ZK, član sindikata, član DITT-a, deloval v organih upravljanja, bil je prvi predsednik Upravnega odbora Svilanita.

Ko smo stali ob njegovem grobu in se z žalostjo v srcu in solzami v očeh poslavljali od dobrega sodelavca in dragega prijatelja smo doumeli: kako neizprosna je usoda nas vseh. Med nami, ki smo ga poznali bo ostala vrzel, a ostal in živel bo med nami njegov lik.

ZAHVALA

Ob smrti našega očeta se iskreno zahvaljujemo sodelavcem za izrečeno sožalje, podarjeno cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti.

GOLOB Polde
LAZAR Ani

„KAMNIŠKI TEKSTILEC“

LETNIK XXII. ŠT. 11–12 1984

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE

„SVILANIT“ KAMNIK

GLASILO UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR:

Adi Kužnik, Anka Hubad, Zdenka Bricelj,

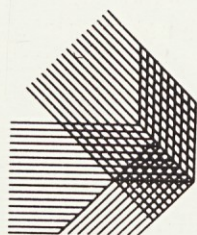
Jožica Lanišek-Golob, Alojz Jerman

Odgovorni urednik: WIEGELE BOGO

Tehnični urednik: SKAMEN IVANA

NAKLADA: 800 izvodov

Tisk: RPC – TOZD AP Idrija

IDEJA

61240 KAMNIK,
Titov trg 5,
Tel.: (061) 831-572

proizvaja in v svetovalnem prodajnem studiu „IDEJA“ svetuje, prodaja in konfekcionira tekstilije za notranjo opremo prostorov. Ob novem letu iskreno čestita vsem poslovnim partnerjem in delovnim ljudem.

